

A MUNKA

XV. évfolyam. 45. szám.

Ára 16 fillér

Salgótarján, 1937 november hó 6

Magyar dicsőség.

A magyarságot — határokon belül és túl — boldog és büszke örömmel tölti el, hogy a világ legmagasabb tudományos foruma az orvosi Nobel-díjat magyar tudósoknak, Szent-Györgyi Albert doktor szegedi egyetemi tanárnak ítélte. A kiváló magyar tudós nagyszerű tudományos eredményeit a C. és P. vitamin felfedezését jutalmazta most a Nobel-díj, amely nemcsak a kitüntetettnek, hanem az egész magyarságnak világraszóló dicsősége.

Jelentősége sokkal nagyobb bármilyen más kitüntetésnél. A Nobel-díj az egész világ figyelmét Magyarországra irányítja. A Trianonban letipott és szétszaggatott ország megcsonkítottóságában is többször bebizonyította, hogy a magyar nem utolsó a nemzetek közt és hogy méltatlanul kerültek elszakított magyarok milliói a szomszédos, jóval kisebb kulturájú népek uralma alá. Olimpiai világmérkőzéseken és azokon túl is számtalanszor, — nemrég az Európai Kupa elnyerésekor — igazoltuk a magyar fajta kiválóságát. De bebizonyítottuk a művészetben, irodalomban és iparban épp úgy, mint az ősfoglalkozás, a mezőgazdasági termelés terén. És most, ime ismét a tudományos életben.

A Nobel-díj nagy nemzetek számára is a legnagyobb kitüntetés, hát még kis nemzetek részére, melyeknek kevesebb lehetőség áll rendelkezésre minden téren. Büszkeségünk: Szent-Györgyi professzor is hosszú küzdelmek után jutott el oda, hogy külföldi kísérletezései után a magyar kultuskormány támogatásával, modernül felszerelt intézetében folytathatta kutató munkáját. Isten áldotta magyar tehetséggel fedezte fel az emberi szervezetre nagyjelentőségű C. vitamint, amelyet amerikai kísérletei során, állati mellékveséből állított elő. Ez azonban nagy költség mellett kis eredményt hozott. Szegeden fedezte fel aztán, hogy a magyar paprikából kisebb költséggel nagyobb mennyiségű C. vitamint lehet kivonni és így a fontos gyógyszer aránylag olcsón szerezhető meg. Az egész emberiség számára jelent nagy jótétet a magyar tudós felfedezése s ezt mi is most méltányoljuk igazán, amikor a legnagyobb elismerést jelentő babérral öveztek Szent-Györgyi homlokát.

Az egész magyar nemzetnek szerzett e dicsőséggel osztatlan örömet s erősítette meg hitünket a szebb jövőben. Külön örülünk annak, hogy ősi magyar családból származó magyar nevű tudós a Nobel-díj nyertese s így nem vitathatják el tőlünk idegen nemzetek, mint annyi magyar dicsőség esetén tették, ha véletlenül idegenül hangzott a magyar kiválóság neve.

Büszkén mutathatjuk új Nobel-díjasunkat, aki Lénárt heidelbergi és Bárány uppsalai magyar egyetemi tanárok után a harmadik magyar

Ne tudja a jobb kezed, mit csinál a bal!

Ez az igazi keresztényi jótékonyaság jelszava. Erre tanított minket maga Jézus Krisztus, mintahogyan Ő öle származik a felebaráti szeretetnek magasztos gondolata. Ő hirdette elsőnek a régi barbár világban, a rabzsolgásgnak, öklöjognak és önbiráskodásnak szomorú napjaiban az egyenlőséget, a testvériséget, a gyengébbek felkarolását, megsegítését és az emberi szolidaritást, az összetartozás érzését, az érzelmi közösséget. Az Ő tanítása alakította át az emberek lelkét és a jótékonykodás gondolata egyre nagyobb tért hódított.

Szegény emberek mindig voltak és mindig lesznek. Hibájukból, vagy rajtuk kívül álló okokból kerültek-e szorult helyzetbe, az szinte egyre megy. Gyámoltásuk mindnyájunknak kötelessége.

Kezdetben csak egyenként gyakorolták a jótékonyaságot, az idők folyamán azonban rájöttek az emberek, hogy egymással egyesülve hatékonyabb támogatást fejthetnek ki. Így és ilyen célkitűzéssel keletkeztek az egyesületek.

A jótékonyaság gyakorlása fokozottabb mértékben történik a téli időszakban. Ilyenkor legszembetűnőbb, legégetőbb a nyomor. Téli időszakra esik a kereszténység legnagyobb, legszentebb ünnepe, a Megváltó születésnapja is, amikor legkönnyebben nyílik meg jótékonykodásra az emberek szíve. A magabizáltság a Szent Estén a legáltalánosabb és legigazibb. A kedvezőbb körülmények között élők ilyenkor érzik leginkább tartozásukat a nincstelenekkel, elesettekkel, nélkülözőkkel szemben. Aki azonban csak azért cselekszik jól, hogy érte halát, köszönetet, elismerést arasson a nagy nyilvánosság előtt, nem cselekszik Krisztus szellemében. Aki csak hiúságát akarja levezetni, vagy csak a lelkiismeretét megnyugtatni, amiért érdemtelenül van jóindobban része, aki kérkedni szokott jócselekedeteivel, az máris elvesztette érdemét Isten előtt.

Legnemesebb az olyan adomány, amelynek származása is titokban marad. Az ilyen jótételezés kétszeres áldást jelent a megajándékozottra.

Szívét önkéntelenül is Istenhez emeli, érzi, hogy neki tartozik érte köszönettel: nem emberi könyörület, hanem az isteni Gondviselés megnyilatkozását látja az ajándékban.

Az utóbbi esztendőben mindinkább szokássá vált, hogy a szegények karácsonyi megajándékozását fényes külsőségek, ünnepélyek keretében végzik az egyesületek és jótékonyaságok gyakorló más intézmények. Az ilyen külsőségekkel, ünnepségekkel egybekötött jótékonyaság egyrészt az elesettekben az isteni Gondviselésbe vetett háláért helyett csupán anyagiassá gondolkodást, a képmutatást segíti elő, másrészt növeli a napiainkban amugyis tultergő emberi hiúságot. Családvédelmi szempontból is káros elvonni a gyermekeket otthonukból csupán azért, hogy a nagy nyilvánosság előtt kaphassák meg karácsonyi ajándékaikat. Gyakori szokás az is, hogy a karácsonyi ajándékok kiosztását jóval a Szent Este előtt rendezik meg, hogy

azon minél nagyobb és előkelőbb közönség résztvehessen. Mire azután az igazi karácsony-este is elérkezik, az így megajándékozott gyermekek szívében már rég kilobbant az öröm mécse. Az ilyen otthonokban nem érzik a Szent Estének azt az ünnepi hangulatát, amivel a gyermekek öröme fölötti örövendezés forrasztja össze a család tagjait.

Jótékonykodásunkat tehát ne áruljuk csillogó termekben, fényes külsőségek közepette,

elégge élhetjük ki magunkat e tekintetben az adakozás vágyának fokozására szükségessé vált fényes és szórakoztató mulatságokban, ha már erről képtelenek vagyunk lemondani.

Szereteladományainkat hangos szó nélkül juttassuk a családok tüszelyéhez. A gyermekeknek szánt ajándékokat közvetítsük a szülőkhöz keresztül.

A szülőkhöz kétszeres örömet jelent, ha ők készíthetik elő gyermekeik örömét Szent Karácsony estéjén. A gyermekben is erősítjük ezzel a szülőjéhez és otthonához való ragaszkodást. A szülővel együttesen gondoskodjunk arról is, hogy legyen a legszegényebb gyermekek otthonában is karácsonyfa. Ha még olyan arasznyi is, néhány gyertyácskájának lobogó lángja melegebb fényt fog árasztani a meghitt családi körre, mint diszes fénydörriásnak vakító világossága idegen környezetben, a szegénységet még job-

ban kiemelő, előkelő, divatos, értékes öltözetek rideg sokadalmában.

Az egyesületek és más intézmények által rendezett karácsonyfaünnepélyek csupán a nagyobb közösséghez tartozók együttes áhitata legyen. A közösségi érzés erősítője s egyben előkészítője annak a bensőséges ünnepi hangulatnak, amely a családi otthonokat kell, hogy megtöltse Szent Karácsony estéjén.

De a vallásos érzést jobban erősítjük s egyben a családvédelmet is szolgáljuk vele, ha a nyilvánosan megrendezett karácsonyfaünnepélyektől külön választjuk a szegények karácsonyi megajándékozását.

Egyetlen egy nyilvános karácsonyfaünnepélyt tartanék lélekemelőnek. Ha Szent Karácsony estéjének délutánján, négy-öt óra között, a Főtéren fényesen kivilágított karácsonyfánál, az egyesületek és intézmények egy közös, 15–20 perces műsorból álló ünnepélyt rendeznének lelkész-szónok, zenekar és dalárda igénybevételével. Erre mindenki eljöhethet, akinek ideje és kedve lenne, szegény és jómódu, gyermek és felnőtt, minden kényszer, álszenteskedés hiúságkielegítés mellőzésevel. Ez lenne az igazi karácsonyfaünnepély, mert oda csak a szeretet vinné az embereket a Megváltó iránt, ott mind olyanok lennének jelen, akiknek szívük egy ütemre dobog Krisztusért és az Ő tanításáért: a valódi és hamisítatlan felebaráti szeretetért.

Próbáljuk meg ez idén a karácsonyi ajándékozásnak és ünnepélyeknek ezt a formáját, hiszem, hogy e Szent Estén az otthonokban általa megsokasodna az imádság, a szeretet, a béke és a hála. (—ány.)

Hallgassuk meg...

Lapunk múlt heti számában megemlékeztünk az Egri Norma szerinti városi szegénygondozás első esztendejéről.

Ez a nemes, ez a nagyszerű elgondolás, melyet elsősorban a gondozó nővérek ültetnek át és váltanak valóra a gyakorlati életbe, megérdemli, hogy ezzel a kérdéssel behatóan foglalkozzunk. Ezért ez alkalommal hallgassuk meg azokat, akiknek nyilatkozata a nagyközönség tájékoztatása szempontjából fontos szerepet játszik.

E célból keressük fel elsősorban a város polgármesterét dr. Förster Kálmánt, mint akinek előterjesztésére hozta meg a képviselőtestület a rendszert meghonosító nagyjelentőségű véghatározatát s mint aki azóta is városunkban legfőbb irányítója az e téren folyó serény munkának.

Öméltósága tett nyilatkozatát a következőkben ismerteljük:

„Az úgynevezett (egri) magyar norma Salgótarjánban való bevezetésének első évfordulóján megállapítható, hogy a szegénygondozás végrehajtása sikerült. A hivatalos szervezet mellett működő társadalmi u. n. szegényügyi bizottság és elsősorban annak üv. igazgatója szakszerűen, okosan és szívvel látja el hivatását, a munkának legnehezebb részét — a koldusszegényeknek a menházban és privát házakban való ápolását és támogatását pedig a szegénygondozó névérek és diakonisszatestvér látja

el olyan önfeláldozó, magasztos, emberbaráti, amelleti céltudatos, praktikus és nevelő munkával, hogy erről jölesik ez alkalommal is a csodálat, az elismerés és köszönet hangján megemlékezem.

A szegénygondozás anyagi fedezetét a hivatalos városi hozzájáruláson túlmenőleg biztosítani hivatott gyűjtés, lelkes gyűjtőhölgyek havonként ismétlődő önfeláldozó munkájával rendben folyik.

Az egész rendszerben csak egy baj van — az, hogy a társadalom egyes tagjai nem egyforma mértékben veszik ki részüket az önkéntes áldozathozatalból. Nem a szebe, de a szíve szerint adja ki-ki adományát és nyugodtan mondhatom, hogy kevés kivételtől eltekintve, általában jobb szíve van annak, kinek kisebb a szebe. És még gorbombakodást is el kell tennie sokszor annak a gyűjtőhölgynek, ki minden hónapban elvégzi magára vállalt, terhes körutját és pedig természetesen olyantól, kinek szük a marka és pöffeszkedő, ajkbigyesztő leereszkedéssel beszél az egész mozgalmról.

Illetékes helyen hivatalosan és magánbeszélgetések során is többször adtam már kifejezést azon nézetemnek, hogy e részben igazságos és megnyutató megoldás csak a hivatalos adókievetéstől várható. Ez pedig legyen progresszív, kimélje a kevés pénzü, jószívűeket és lépjen fel a szociális állam akaratának

Nobel-díjas, de az első olyan magyar tudós, aki magyar földön kifejlesztett működése közben kapta a világkitüntetést. Büszkén mutathatjuk fel azok felé, akik szeretik lekicsinyelni, sőt kétségbevonni a magyar kultúrát azzal, hogy amit itt találhatók az is inkább német kultúra.

Ezek felé nem tudjuk eléggé hangoztatni, hogy nem utolsó az a nemzet és nem érdemel ilyen sorsot, amely Szent Istvánt, Szent Lászlót, Hunyadi, Nagy Lajost,

Rákóczi, Széchenyi, Kossuthot, Deákot, Apponyit, az Andrássyakat a művészetben és irodalomban Lisztet, Mátyokit, Ajtós Dürert, Zichy Mihályt, Munkácsyt, Beczurt, Fadruszt, Zalát, Petőfit, Jókait, Kisfaludyt, Aranyt, Mikszáthot, Gárdonyit, Herceget, Hubayt, Lehárt, Bartókot, Kodályt, Dohnányit, a feltalálók, fizikusok, földtani kutatók, felfedezők, tudósok közt Jedlik Ányost, Irányit, a Bolyaiakat, Kempelen Farkast, Kandó Kálmánt, Lóczy Lajost,

Benyovszky Móricot, Stein Aurélt, Vámbérit, Telekit, Cholnokit, Bíró Lajost, Hermann Ottót, Semmelweist, Korányit, Lenhossékot vallhatja magáénak, hogy kapásból csak ezt a néhány nevet ragadjuk ki a fényes magyar nevek sokaságából.

A magyar globusz világelismeréssel övezett, tündöklő neveit gyarapítja Szent-Györgyi Albert és ujra bizonyítja, hogy a magyar nemzet nagy nemzetek első sorában is kiválóan megállja helyét.

kötelező erejével, aránylag fokozottabb mértékben azokkal szemben, kiknek bővebben jutott a földi javakból.

Néhány évvel ezelőtt ugyanez az aránytalanság volt tapasztalható a Salgótarjánban már 1922-ben megkezdődött és évenként ismételt karácsonyi gyűjtésnél. Amióta az inségjárulék kivetéséről szóló miniszteri rendelet életbelépett, ez a karácsonyi gyűjtés megszűnt, de emellett a karácsonyi ajándékozás fokozottabb mértékben folyik azon fedezet terhére, mely a progresszív inségjárulék behajtásából a város rendelkezésére áll.

Ez a kétségtelenül igazságos és megnyugtató megoldás volna igénybeveendő az ugynevezett kolduskérdés megoldásánál is és akkor — ha ez a rendszer a falura is kiterjesztnék — ez az évek óta vajdud probléma országos vonatkozásban is jó megoldást nyerne, nagyobb dicsőségére P. Oszlay Oswaldnak, ki először szabott irányt ennek az Egerből kiindult u. n. magyar normának.

Nem lesz közömbös meghallgatni a város szociális ügyeinek előadóit, dr. Lapsánszky Jánost sem s ezért őt is felkerestük, ki volt szíves a következő nyilatkozatot tenni lapunk részére:

„Még mindig sokan vannak, akik egyáltalán nem adnak, vagy jövedelmükből képest keveset adnak; vannak, akik külön adnak s ezzel gyengítik a Rendszert, melynek ugyan nemcsak anyagi, de lelki, erkölcsi missiója is van. Valóságos mentőszerv ez az u. n. Egri, vagy Magyar Norma, mely a legelkeseredettebb és legelesettebb társadalmi rétegben a kenyer mellett a bizalmat, az önértéket igyekszik az elesettekben felébreszteni és sok egyént adott vissza a tisztességes munkának és sok hálátlan gyermeket kényszerített a keresetnélküli öreg szülők támogatására. A testi nyomor és erkölcsi züllöttség ezer változata mellett a mentési munka szakadatlanul folyik, de ehhez mi kevesen vagyunk, szükség van ennél a társadalom apostolkodó munkájára, áldozatkészségére, szolidaritására, hogy ezt a fejlődésképes szegénygondozási rendszert tökéletessé tegyék. Örülünk, ha minél többen érdeklődnek ennek a hálátalan munkának ügykezeléséért, hivatali és gyakorlati menete iránt. Hál' Istennek, akadnak csodálatosan meleg szívek az adakozók, gyűjtők és rászorultak táborában is és akadnak olyan is, aki utra-kelt a szegénygondozó nővérekkel, hogy lásson és segítsen!”

Most pedig hallgassuk meg vitéz Majoros Józsefet, a szegényügyi hivatal igazgatóját, aki az elmúlt esztendő alatt lelkes munkájával az ügy iránti szeretettől áthatva, ingyenesen irányítja a szegényügyi tevékenységet.

„A társadalom adakozásából össze-

gyűl minden fillér teljes egészében minden adminisztrációs költség nélkül a számadásokból kimutathatólag a szegények felsegítésére fordítatik.

Boldog vagyok, hogy beletekinthetem az „Egri Normás” szegénygondozás mélyseges lelkirugóiba, ahol a sok csalódást és romlottságot elfeledtetl velünk a segíteni akaró és törekvő munkának a boldog tudata.

Sajnos, vannak ennek a szegénygondozási rendszernek kritikái, sőt ellenségei is, akiknek kritikája mögött azonban legtöbbször zsugoriság, illetve részvélen szív rejtőzik.”

A hivatalos személyek közül hallgassuk meg a gondozó nővérek főnöknőjét, aki kérésünkre a következőkben nyilatkozik.

Magyar Norma segélyezetteinek táborát három csoportra oszthatnók abból a szempontból nézve, hogy hogyan vannak megelégedve az immár egy év óta bevezetett segélyezési rendszerrel.

E tábor első csoportját képezik azok a reszketős kezű, kicsi, sovány, az élet viharától megtört öreg emberek, akik hálátelt szívvel fogadják az átnyújtott adományokat. Mert nekik így jó, sőt mondható, hogy a legjobb. Már nem kell esőben, hóban, szélben, viharban, tik-kasztó hőségben házról-házra, falról-falura járva, összekeregetni a létfontosságukhoz szükséges filléreket. Ennek már most nincsenek kitéve. Boldogok és elégedettek.

A második csoportba tartozóknak mindegy, hogy melyik rendszer van életben. A régi is jó volt. De ez is jó. Közömbösek.

Segélyezetteink harmadik csoportjában állanak az elégedetlenek, akik főképpen az elesett pénzösszeget sajnálják. Még mindig próbálkoznak koldulni. Egy-két helyen sikerül is. És mennek is mindaddig, míg kapnak. Ezt az adakozást már végleg meg kellene szüntetni. Sikerülne az elégedetlenkedőket is talán kielégíteni, ha a befolyt összegek nem csökkenést, hanem emelkedést mutatnának.”

Most pedig csatlakozzunk Julia testvérhez, majd pedig Mária Sabina nővérhez és kísérjük el őket szegénylátogatási útjukra és hallgassuk meg azok egynehányának a nyilatkozatát, akik érdekében, akiknek javára született meg az „Egri Norma”.

Utközben kérésünkre elmeséli Julia testvér, hogy a szegénygondozás terén két év óta működik, hivatását nagyon szereti...

Elérkezünk Szopkó Mihályné 63 éves özvegy lakásához, aki sirva mondja el, mily jó most neki, amióta itt van Julia testvér, azóta van ki szereti őt, az elhagyott, az egyedülálló özvegyet.

Bekopogtunk Kahnics Samu laká-

sába is. Nem volt otthon s így csak az ablakon néztünk be rendes tiszta lakásába. Kamrájukba is betekintettünk, ahol egy kis összegyűjtött szemet és fát találtunk.

Reich Ignácné öt gyermekes szegényhez vezetett ezután utunk, aki elpanaszolja, hogy egy év előtt mily rettenetes volt a nyomora és helyzete öt apró gyermekével. Nem tud elég hálás lenni a mostani rendszer bevezetéséért, amióta a szemérmes szegénynek is van gondozója, segítője.

Ugyanígy hálálkodva és szeretettel emlékszik meg a mai rendszerről a 77 éves magával majdnem tehetetlen Krausz néni is, aki elmeséli, hogy a testvér takarít is neki, körmeit rendbehozza, megmosdítja.

Elbucsuzunk Julia testvértől és hozzá csatlakozunk Mária Sabina nővérhez. Első utunk vele is a Pécskő-utca lehetetlen sikátorain, veszélyes, nyaktörő zugutain át vezet a nincstelenek, a tehetetlenek, a szegények birodalmába.

Utközben százan és százan alig totyogó csöppségek, vidám, gondatlanul játszó és zajongó gyermekek állanak meg egy pillanatra és tekintenek reánk és ajkukról elroppen a köszöntés „dicsértessék az Ur Jézus Krisztus...” Egyik másik hozzánk szalad és valami titkos, valami gyermekesével meg nem magyarázható érzéstől hajtva megsimogatja szurkos kezével a kedves nővér ruháját s mint aki valami nagy, boldogító ajándékot kapott, ezután szalad tovább játszan.

Bekopogunk Kozalik Károlyné vak, az egy év előtt „énekes koldusasszony”-nak revezett szegény lakásába. Rend és tisztaság mosolyog felénk. Ez a szegény elmeséli mennyit szenvedtek egy év előtt a dermesztő hidegben, amikor kékre fagyott kezükkel bekopogtattak a kereskedő üzletének, az iparosok műhelyének, a polgárok lakásának ajtaján. És felsőhajt mily jó most, hogy feljűk is árad a szeretet melege... És amint így elmerül a lelke az ébren álmódzás gondolataiban, ajkáról felcsendül az ének:

„Mennyei harangnak zúgása hallatszik, az egész mennyország velünk örvendezik...”

Betöltötte a mi lelkünket is a szeretet melege, mely a szegények lelkéből áradt felénk s így mentünk tovább és kopogtattunk be Oláh Lóji szülőtől szegény ajtaján, aki hálálkodva nézett a kedves nővérré, aki — mint mondta — oly szépen tud velük beszélni és oly szeretettel hozza hozzájuk a jószívű emberek ajándékát. Az öreg, a szülőtől Lóji lelke is visszaszállt az ábrándozás szárnyán a multba, amikor síró cimbalmának hangja mellett százak és százak vigasztalója ő volt... És erről mesél nekünk a meg-

**Tudja már azt
SALGÓTARJÁN
és környékén mindenki,
hogy ruhákat, gallérokat
mily szépen**

fest, mos, tisztít

Szilágyi

rokkant Lóji s közbe boldogan simogatta végig szemével annak a ruháját, aki most Isten nevében hozzá is bekopogtat és vigasztal.

És így megyünk végig Bablana Margit, Botos Frigyesné, Bozó Istvánné, Gurlik Edéné lakásához és mindegyikük felől felénk árad az Egri Norma melegítő sugarában fürdő lelkek hálája és köszönete. S csak egy volt, ami a keserűség érzését is kiváltotta belőlünk s ez az öröm, a hála kifejezése mellett az itt is, ott is felszakadt sóhaj volt, hogy „csak egy kicsit többet kaphatnánk”.

Amint a megnevezettek látogatására jártunk, egyszer hozzánk futott György Zsuzsi, kis szőke haju, meztelbős II. elemista s a boldogságtól sugárzó arccal reánk tekintve mondta „holnap jön a kenyércédula”. Mennyi minden van benne, ebben a gyermeklelkéből fakadó néhány szóban. Mennyi ártatlan öröm, mennyi boldogság és mennyi kiabáló keserűség, mennyi vád a még mindig érzéketlen tehetősök felé.

Egyetlen egy helyen voltunk Bangó Jánosnál, ahol a multat sirták vissza, ahol tovább koldulni szeretnének, mert mint mondták, így többet kerestek. Ez is vád, kiabáló vád, mely keresi az utat a szívekhez, a kemény, a hideg szívekhez.

Reánk borult a hűvös őszi alkony s ezért befejeztük a látogatásokat. Felkísértünk a kedves nővért a szegényházba, ahol a szűk irodában egy közérdeklődésre számotartó bekeretezett írást fedeztem fel a falon:

„E ház lakói IV. fogadalmuknál fogva Isten iránti szeretetből egymásnak és mindenkinek cseledei.”

Ez az írás önmaga is eleget beszél, hozzáfűzni valónk nincsen, de ide állítva közkinccsá tesszük, hogy belőle tanulva, ha nem is követjük, de legalább meglegítse fel kissé jégkéreggel burkolt szívünket.

Ha megfigyeljük az itt ismertetett hivatalos és magánnyilatkozatokat, va-

Kisterenye kegyelete a háború hősi halottai iránt.

(Folytatás.)

A község nevében ezután Kiss Endre főjegyző vette át az emlékművet, melyet a község szülötte Szabó István östehetségű művész alkotott helyes megítélással és tökéletes kivittel. — A főjegyző beszédéből kiragadjuk a következő gondolatokat:

A kegyelet régi tartozását róttuk le e napon. A kegyelet tartozását, melyet azonban kiegyenlíteni sohasem tudtunk, mert azokhoz, akiknek emlékét e szobor hirdeti, méltóak csak tetteink és életünk által lehetünk.

Azok, akiknek elborult arca idegermezőkön egykor porba hullt, nemcsak emlékeztet követelnek tőlünk, hanem tetteket, elszánt akaratot és bizakodást abban a szent célban, melyért ők vérüket ontották és életüket áldozták a haza oltárán.

Munkás napjainkba eszentül egy új szín kerül bele, nap-nap után reánk mered hideg tekintetével e szobor, mely életteleniségében is elüt az élőtől és eszünkbe juttatja azt a nemes kötelességet, amit tőlünk — fiaitól — a Haza mindenkor követel...

... Amikor a község nevében átvesszem a Hősök Emlékművét, átveszem egyuttal azt a nemes kötelességet is, hogy ápolni fogom és ápolni fogjuk valamennyien szívünkben a hazafiai érzéseket, büszkén hirdetjük magyar mivoltunkat, meg nem alkuszunk hitvány esz-

mékkel és uszítókkal, egy akaratban, egy célban forrunk össze; magyar testvérekké épűg, mint ahogyan messi harcmezőkön elesett fiaink is a magyar testvériség magasztos jegyében nyugodnak idegen hantok alatt, egyek legyünk ebben a nagy tudatban, hogy felvirrad még a magyarnak napja, mert

„Az nem lehet, hogy annyi szív hiába [onta vért, s keservben annyi hü kebel szakadt [meg a honért.”

Még jönni kell egy boldogabb világnak, bizzunk emelt fővel nemzetünk jövőjében és ha gyászos is a jelen, a jövő nyitva áll előttünk, mert az a föld, melyet magyar Hősök vére szentelt meg annyiszor: „magyar volt és magyar marad örökké.”

A megható beszéd után Széll József m. kir. belügyminiszter, országgyűlési képviselőnk óriási koszoruját helyezi el két hajdu, a miniszter kegyelet és lelkesítő, reményt fakasztó rövid beszédének kíséretében.

Ezután a koszorú elhelyezése következett, mely szép aktus alatt, amikor a Salgótarjáni Frontarcosok nevét kiáltották, bizonyára feltűnt sokaknak, hogy senki sem tett le hervadozó virágot, hanem e némaság mögött egy meleg szívvel valló nemes cselekedet húzódott meg: u. is egy rászorult szegény bajtárs jutott ezalkalomból nemes segélyhez. (Köszöntük az esetleges félreértések elkerülése végett. Szerk.)

Befejeztül a bányazenekar himnusza következett, majd festői díszfelvonulás következett, mely után a felhők mögül kibukkanó őszi napsütésben emel-

kedett hangulatu tömegek járultak a megkapó szobor elé, melyet virágba borított a fájdalom és emlékező szívek kegyeletes lángja.

Az ünnepség után az összes hadirokkantak, hadiözvegyek, szegény hadiárva és frontarcosok ebédet kaptak a társadalom adakozásából.

A miniszter és kísérete, Horváth Gyula esperes vendégszerető házában ebédelt.

Kisterenyéről d. u. fél 3 órakor autókba szállt a miniszter és kíséretében dr. Soldos Béla főispán, dr. Baross József alispán, dr. Förster Kálmán kormányfőtanácsos polgármester, dr. Mattyasovszky Camill főszolgabíró, dr. Holics Endre min. tanácsos, bányakapitány, Mocsáry Ödön földbírtokos, Lénárd Károly, Dubovszky Elemér bányagazgatók, dr. Jánossy Ödön rendőrszkapitány, vitéz Marsó Lőrincz őndőrszkapitány, dr. Kolta Imre főispáni titkár stb.

Karancskesziben a Hősök szobra előtt izléses diadalkapu alatt a község nevében Huszár János községi bíró üdvözölte a belügyminiszter-képviselőt, akiknek egy leányka virágcsokrot adott át.

A miniszter megköszönte az üdvözlést és kíséretével a templomdombra vonult, ahol izléses és hangerősítővel felszerelt pódiumon helyezkedett el. A baglyasaljai bányazenekar Hiszekegye után vitéz Ürmössy Géza földbírtokos üdvözölte a belügyminisztert és kérte fel, hogy a község lakóinak közérdekű panaszait, kérelmeit jó szívet hallgassa meg és a lehetőséghez képest orvosolni kegyes legyen.

A község locais jellegű kérelmét Romhányi István kigazda adta elő igen érte'mesen, a lehetőségek határát szem előtt tartva.

A Tejszövetkezeztől, mint a gazda-érdekeket védő szervezettől beszélt ezután Petróczy István kigazda, felemlítve azt, hogy a város közönsége és egyes iparvállalatok részéről szövetkezet-ellenes magatartás nyilvánul meg. Kéri a minisztert, hogy a gazdátársadalom jogos érdekeit szolgálni hivatott, de más érdekképviselések jogát nem sértő Szövetkezetüket védelmébe venni kegyeskedjék.

Széll József belügyminiszter ezután a Romhányi István és Petróczy István kigazdák által felvetett panaszokra és kérésekre külön külön válaszolt, rámutatva a nehézségekre és lehetőségekre s egyben a legmegértőbb együttérzéséről biztosította választókerületének közönségét.

A nyílt és bajok ismeretét dokumentáló beszédet sok helyeslés és taps kísérte és követte, mely után Horváth László esperes-plebános köszöntö meg a belügyminiszter megjelenését, a megértő és reményit, bizalmat bízó szavakat, melyekből a dolgozó társadalom iránti szeretet sugárzott ki. A község népének életbevágóan fontos kéréseit ismételtlen a miniszter pátfogásába ajánlva és életére, nemzetmentő munkájára Isten áldását kérve, a gyűlést bezárta.

A bányazenekar Himnusza után a minisztert és kíséretét vitéz Ürmössy Géza földbírtokos látta vendégül, majd fél 6 óra tájban a belügyminiszter városunkon keresztül Budapestre, a főispán és alispán Balassagyarmatra utaztak.

Amennyiből kicsendül a megértés bizonyos foku hiánya azok részéről akik nem utolsósorban mások verejtékével jutottak olyan anyagi helyzetbe, hogy a társadalom joggal elvárhatja tőlük, hogy irányosan áldozzanak arra a nemes törekvésre, amelynek célja mindenki tisztességes kenyerét, emberhez méltó megélhetését biztosítani.

Az első év alkonyán és a második év hajnalán mi is azért foglalkozunk beállítással ezzel a kérdéssel, hogy segítsünk

könyörültre birni a kemény szívűeket, segítsünk látókká tenni a saját vagyunk csillogásától elvakultakat, segítsünk hallókká tenni az önisztetés ordításában megsüketülteket, hogy mielőbb áldozatos segítői és látói legyenek a vergődő nyomornak, a puha kenyérre vágyó éhezőknek, a meleg után sóvárgó didergő fázóknak, és hozzájuk is eljussunk, ők is hallói legyenek az Úr szavának.

„Ha valaki a szegényekkel iót tesz, velem teszi azt.” Dr. F.

Hírek és különfelek Novemberben...

Valami mély és figyelmeztető bölcsesség nyilatkozik meg abban, hogy a halottak emléknapját november küszöbére helyezte az Egyház. Hiszen májusban, az élet legsugarasabb és legdiadalmasabb idején sem volna kegyeletünk lanyhább és emlékezésünk kevésbé őszinte, mint amilyen most, a hónapoknak a legkomorabbjának kezdetén, de egészen bizonyos, hogy a halottak városában tett látogatás sokkal kevesebb nyomot hagy a lelkünkben. Mert májusban nem nehéz örülni az életnek, amely csupa ujjongás és mániör, de nehéz, nagyon nehéz megkeresni az életöröm rejtett napfényét a szürke, ónos novemberi ég felhői mögött... Am igen, éppen ezért oly nagy és bölcs tanítomesterünk a temető, minthaogy nincs is az életnek nagyobb és bölcsőbb tanítomestere az elmúlásnál. — A novemberi temető — de hiszen temető ilyenkor az egész természet — arra figyelmeztet bennünket, hogy viseljük megadással, alázattal és türelemmel a sötét napokat és köszöntsük ugyanannyi halállal a felettünk borongó égbolloszatot, amennyi ujjongással a verőfény napjai között jutunk. Mert az, hogy egyáltalában láthatjuk az égbolloszatot, ha bár mi sötétebb is; mert az, hogy érezhetjük, mint vegyülnek el arcunkon az eső hideg cseppjei a bánat forró könnyecskéjével, csak azt mondja és jelenti: **ÉLÜNK!** Élnünk: ha vannak fájdalmak; vannak örömeink is; ha ma minden reménytelen, holnap felragyoghat egünkön a reménység; ha ma minden oly sötét, holnap minden sugaras világosság lehet; ha ma november borzongat, holnap édes vigasztalással simogat a május... „Feltámadunk” — ezt olvashatjuk a temetők bejárata felett. „Feltámadunk” — erre gondoljunk, amikor belépünk a november kapuján — „az élet nehéz, de tán az benne a legszebb, hogy akkor is szép, amikor a legnehezebb...” (—ány.)

Eljegyzés. Visnovszky László (Salgótarján) és Komár Klári (Sajóvárvány) jegyesek.

Hirtelen halálozás. Kurucz Lajos takarékpénztári pénztárnok, f. hó 5-én déli 1 órakor, hivatalában hirtelen összeesett és meghalt. — A 60 éves egyébként jó egészségnek örvendő tisztviselőt az orvosi vizsgálat szerint szívizélhűdés ölte meg. Holttestét a bányatársulati halottasházba szállították. Temetése 7-én vasárnap d. u. 3 órakor lesz.

Halálozás. Malomhegyi István acélgyári ny. osztályosmester f. hó 4-én hirtelen meghalt. Temetése pénteken d. u. 3 órakor folyt le nagy részvét mellett, az acélgyári gyászszókból. Temetésén az acélgyári Olvasóegylet nagy küldöttséggel, a dalárda és zenekar gyász-számokkal vett részt.

Dr. báró Kray Pál kanonok, balassagyarmati plébános mond ünnepi beszédet a Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet november 20-ikái műsoros estjén, melyet Védasszonyának, Árpád-házi Szent Erzsébetnek tiszteletére rendez az egyesület. A vezetőség olyan műsort állított össze, hogy azokat a nemes hagyományokat, amelyek ehhez az évenként visszatérő bensőséges és szép ünnepséghez fűződnek, ezidén is méltóan tudja követni és szolgálni. Az igazi mélységes vallásosság és a tiszta nemes művészet jegyében készül ez a műsoros est, melynek részletes és teljes programját a punk legközelebbi számában részletesen fogunk közölni és ismertetni. Mint már múlt számunkban is említettük, a Szent Erzsébet est november hó 20-án este 8 órakor kezdődik a Katholikus Kór dísztermében.

Ma (6-án) este 8 órakor nyitja meg a polgármester a helybeli képzőművészek (Balassa) kiállítását, mely 7. és 8-án lesz nyitva.

Csütörtökön délutántól kezdve újból megindul az egyesületi élet a „Mansz”-ban. November hó 4-én, csütörtökön délután első ízben jön össze a nyári szünet után egészségügyi kedves otthonában a „Mansz” lelkes hölgytábora, hogy megkezdje az egyesületi élet ápolását a téli inszenyhitő tevékenységben vállalt nemes és ember-szerető munkájára vonatkozó megbeszéléseit. November hó 4-étől, minden csütörtökön délután 4 óráig ismétlődik ez a múlt években annyira népszerű és hasznos találkozás, amelyre a MANSZ elnöksége tagjai figyelmét ezúton is felhívja.

Az október 31-iki számunkban megjelent Filleres Divatház hirdetéséből sajnálatos tévedés folytán a pontos cím kimaradt. Bár mindenki tudja, lent megismétljük és felkérjük olvasóinkat, hogy a cég által hirdetett 100 oldalas képes nagy árjegyzékét saját érdekében sűrűs-sen szerezzék be, amelyet teljesen ingyen és bérmentve küld meg mindenkinek a Filleres Divatház, Budapest, Baross-tér 23.

A reformáció emlékünnepe. 1517 október 31-én a wittenbergi vártemplom ajtajára egy egyszerű barát 95 latin nyelvű tételt szegezett ki, ezzel a fölirattal: „Dr. Luher Mártonnak a teológia doktorának vitalkozása a bucsu erejéről és értékéről. Ez időtől fogva, mely a reformáció megindulásának napja volt, az egész protestáns világ minden évben megünnepli okt. 31-ét. A salgótarjáni evangélikus egyház vasárnap este tartotta meg nagy számu közönség előtt reformáció emlékünnepeit. A kulturház nagy termében az Erősvárunk elénkklésével vette kezdetét a műsor. Utána Eischer Edit és Eisele Géza szavazata közben Bibliavetítés volt. A zene örök-szép hangjait hallottuk felzendülni a Gracza Deman Kovács trió hangszerein. Dr. Csengődy Lajos lelkész tartotta meg ezután magasszónyálú ünnepi beszédét. A keresztény vallást a mágneshez hasonlította és a reformációt egy újra mágnesezésnek mondta. A reformáció harcainál a mágneses hatás lohadásáról és az egész keresztény világon észrevehető közönytől beszélt a szónok. Beszédét az eperjesi vértanúkról tartott megemlékezéssel fejezte be. A Luther szövetség énekkara Kovács Géza karnagy

Bevezető a Légoltalmi Liga készülő megszervezése és a polgári segédszolgálatosok most meginduló kiképzéséhez.

Az a redkivüli veszély, amely a jövő háborújában a repülőgépmadarak révén a hadseregek mellett a békés polgárságot és annak minden vagyonát is veszélyezteti, kötelességévé teszi mind nyájunk számára az ellene való védekezésnek kellő időben való lelki és tárgyi előkészítést.

Ezt az előkészítő munkát lesz hivatalva elvégezni a nagy közönség körében a Légoltalmi Liga, amely rövidesen Salgótarjánban is megalakul és kezébe veszi annak a rendkívüli jelentőségű munkának az irányítását, amely nemcsak a fenyegető veszélyre hívja fel a figyelmet, hanem mindent elkövet abban az irányban is, hogy a polgárság légoltalma: a személy és vagyonbiztonság szükség esetére megnyugtató módon biztosítottassék.

Nagy és komoly feladat ez és nehéz is, mert köztudomású, hogy az emberek nagyrésze, míg közvetlenül veszélyeztetve nincs, könnyen és felületesen veszi a legkomolyabb veszélyt is. E pen azért a felvilágosítás munkájában a Lég-

vezetésével művésziessé s nagy hatással énekelte. Treiber Márton mélyen átérzve tolmácsolta Kozma Andor: A varburgi tintafolt című versét. A zárószóban Németh Géza segédlelkész összetartásra és Istenben való buzgóságra hívta fel a hívőket, akik a Himnus elhangzása után le'ekben felmagasztalódva hitükben újból megerősödve távoztak el. Eisele G.

Műbutor speciális gépi-felkészítéssel hullámszámenetesen állítottak elő. Rendeljen nálam, rendelőim megelégedése Önnek is jó garancia. **Szabó János** műbutorasztalos.

Éleslövészet. A helyőrség alakulatai f. évi november hó 13, 16, 17 és 18-án egész nap világosságtól a sötétség beálltáig a harcserű lőterén Somoskő-ujfalutól DNY-ra eső területen éles lögyakorlatokat tartanak.

Füleki-utca 30. sz. ház eladó. Érdeklődni lehet Keller Sándor, telefon 120.

Lövészet. 1937 október hó 24-én tartotta évváró lövész versenyét a Salgótarjáni MOVE LE és a Báthori István PLE a MOVE Lősonci-uccai kisöbű lőterén. Ez alkalommal elért nívós lövész eredmények a következők: I. oszt. verseny 30 lövés. 1. Szilávik Gusztáv 282. 2. Szarka Lajos 279. 3. Décsey Ferenc 275. 4. Mohay János 274. 5. Gracza Zoltán 262. II. oszt. verseny 15 lövés. 1. Erdős István 131. 2. Soós József 131. 3. Angyal Ferenc 127. 4. Petik Lajos 125. 5. Frits Oszkár 123. Hölgyek versenye 5 fekvő: 1. Seiler Lajosné 46. 2. Kosaras Marika 45. 3. Koncsek Antalné 41. 4. Felegyházi Dezsóné 35. 5. Petik Lajosné 32. Öreg fiúk versenye 5 fekvő: 1. k. Kraft Aladár 44. 2. Kosaras Emil 42. 3. Markó Róbert 40. 4. Vágó Péter 37. 5. Koncsek Antal 28. Diák és gyermek verseny 5 fekvő: 1. Revitzky Aurél 46. 2. Jánossy László 46. 3. Décsey Ferenc 45. 4. Ötvös Kornél 45. 5. Szabó György 45. Kapás lövés nemzetközi táblára 5 lövés: 1. Gracza Zoltán 47. 2. Seiler Lajos 41. 3. Szarka Lajos 40. 4. Décsey Ferenc 40. 5. Spielberg László

39. A verseny befejezése után k. Kraft Aladár ú. v. elnök osztotta ki a versenyzők között a nagy számban összegyűlt értékes tiszteletdíjakat, amelyért ezúton is köszönetet mond az adományozóknak mindkét Egyesület. Az első 10 versenyző részesült tiszteletdíjazásban minden egyes verseny csoportban. A nagy küzdelem és az elért szép eredmények után lelkes hangulatban távoztak a versenyzők a jövő évi még szebb eredmények elgondolásának reményével.

VERSEK

Irta: Básti Dezső.

Add nekem...

Neked semmi, nekem minden,
egy mosolyodat add nekem.

Két kacagó, két szemed
nekem ígérjen életet.

Szökefűtű, lány selyem hajad
oly jó, ha válamon marad.

Bársonypuha hófehér kezéd
add ide: engem! az vezet.

Köd.

Ajándék, mit az Ősz adott.
Virágos kertünk fátyoltakarója,
amely kíváncsi szemtől félti, ója:
ne lássa senki, hogy — halott.

Krizantém.

Őszre csak ő maradt nekünk egymagában.
De nézd szíromfjét, a szöke — fehérét —
és elfelejtet, hogy hervadás van.

702/1937 vht. szám.

Árverési hirdetmény.

Munkács Ernő ügyvéd által képviselt Magyar Fém és Lámpaárugyár Rt. és csatl. tsaj-javára 157 P 30 f tőke és több követelés és járulékaik erejéig a starjáni kir. járásbíróaság 1935 évi 2299 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1936 évi december hó 8-án lefoglalt 1465 P. becsértékű ingóságokra a starjáni kir. járásbíróaság 5429/1936 sz. végzésével az árverés elrendeltétén, annak végrehajtást szenv. lakása Mátraszőlősen leendő megárlására határidőül 1937. évi november hó 12 napjának d. u. 3 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságokat elfogom adni.

Salgótarján, 1937 évi október hó 22-én.

Török Gyula
kir. jbrósági végrehajtó.

APOLLÓ MOZGÓ STARJÁN

6-án szombaton 7-én vasárnap
8-án hétfőn és
9-én kedden

4 NAPIG! 4 NAPIG!

PESTI MESE

TURAY IDA PÁGER ANTAL.
KIEG.: M. HIRADÓ.

10-én szerdán 11-én csütörtökön
16 éven felülieknek:

A SÁTÁNSZIGET FOGLYA

WARNER BAXTER, GLORIA STUAR
Kieg.: Bálkirály.
FOX HIRADO.

(T. M. dr.)

A Légoltalmi Liga

sürgős felállítása mellett döntött a minisztertanács és a Liga igazgatójává Petrőczy István ny. repülőezredest nevezte ki.

A minisztertanács Róder Vilmos honvédelmi miniszter indítványára dr. vitéz Fabry Dániel vezérkari ezredes Országos Légvédelmi Parancsnok előterjesztését elfogadta és a Légoltalmi Liga megszervezését elhatározta. A Liga igazgatójává Petrőczy István ny. repülőezredest, főtitkárává pedig Teasdale Ottó tüzoltóparancsnokot nevezte ki.

A Légoltalmi Liga társadalmi alakulat, amely a Honvédelmi Miniszter, illetve az Országos Légvédelmi Parancsnok irányítása mellett szigorúan politikai-mentes irányítást a lakosság önvédelmét repülőtámadások ellen és e célból a lakosságot felvilágosítja, a házakon belül végzendő légoltalmi munkákat meg- szervezi és vezeti. E munka fontos része a padlások, lomtalanítása, továbbá légoltalmi szempontból való berendezése, valamint a pincék bedűlése, bombaszilárk- és gázbiztosító óvóhelyekké való átalakítása és berendezése stb.

Mind e munkálatok végzésére a Liga a nem hadkötelezettek, hanem azokból, akik a légoltalmi törvény értelmében a légoltalmi munkára kötelezettek, — valamint önként jelentkez- zőkből, minden házban belül házi légoltalmi őrséget szervez. Ennek tagjai nők is lehetnek. Az épületek légoltalmi őrségei az épületekben szükségessé váló tűzoltó, mentő, elsősegély, egyszerűbb műszaki és gázvédelmi munkálatok vég- zésére hivatottak, hogy az őrség már békeidőben a szükséges előkészületeket megtehesse és munkája eredményeképpen minden ház kellően felkészülhessen. A Légoltalmi Liga minden házban egy rá- termett erélyes egyént a házi légoltalmi őrség parancsnokául jelöl ki és az őrség minden tagját felkészítésében ala- posan kioktatja.

A Légoltalmi Liga további feladata, hogy az önvédelem köreiségessé a tár- sadalom legszélesebb köreiből propagálja és azt az eddigi helytelen felfogást meg- változtassa, mely szerint háború esetén városaink és falvaink megvéde- zésére a hadsereg feladata. Sorsdöntően fontos, hogy társadalmunk végre tudat- ra ébredjen annak, hogy a katonai légvédelem öt ellenséges repülő táma- dásai ellen megvédeni képtelen és hogy a lakosság önvédelmének céltudatos megszervezése minden városi lakosnak éppen úgy létezik, mint a legkisebb falu vagy tanya lakójának is.

Az ország önvédelme azonban csak akkor szervezhető meg, ha a lakos- ság nemcsak az öt fenyegető veszélyt ismeri teljes terjedelmében, hanem a támadás eszközeit és hatását, va- lamint a védekezés módját is. Ezért a

Légoltalmi Ligára hárul az a további fel- adat, hogy az összlakosságot felvilágo- sítsa és az általános tudnivalókra kiok- tassa.

E munka végzésére a Liga a Bu- dapesti székű Országos Elnökségén kívül, a Budapesti Főcsoportra és 7 Li- ga Kerületre tagozódik. Ezek területe a honvéd vegyesdandárok területével azo- nos. Természetesen minden városban és a legkisebb faluban is kell, hogy a leg- rövidebb időn belül ligacsoport működ- jék.

A valószínűen már október havá- ban megalakuló Légoltalmi Liga előké- szítő munkáit Petrőczy ny. repülőezre- des elnöksége alatt előkészítő bizottság végzi. Címe: Budapest, IV. Kossuth La- jos utca 14. Az Előkészítő Bizottság re- méli, hogy József királyi herceg tábor- nagy Őfensége hajlandó lesz a Liga el- nöki tisztségét elvállalni.

Remélhető, hogy a Légoltalmi Liga Petrőczy ny. repülőezredest igazgatása alatt, — aki a légoltalmi terén közis- mert szakember, — céltudatos és lázas munkával országosan megszervezi a la- kosság önvédelmét. Petrőczy ezredes alapozta meg annakidején a volt Mo- narchia katonai-aviatikáját, mint annak első parancsnoka. A háborúban a megfi- gyelő tisztiiskolát szervezte meg, majd mint a repülő-arsenál parancsnoka, a repülő- csapatok anyagbeszerzését irányította. Az összeomlás után, a világháború utáni magyar aviatikát alapozta meg és a vi- torlás repülőcsoportot honosította meg hazánkban. 10 esztendeje hirdeti a lég- olthalmi sorsdöntő fontosságát és sok száz előadásában hangzott a Légol- talmi Liga megalakulásának szüksé- gességét.

A Légoltalmi Liga megalakulásával a kormány bölcs előrelátással azt a munkát kezdeményezte, melynek minden házában a legközelebbi időn belül meg- kell indulnia, mert a lakosság önvédel- mének sikeres megszervezése rögtönzés- sel nem oldható meg. Ez a munka a külföldön már évekkel ezelőtt megindult, ma már a lengyel Légoltalmi Liga tag- létszáma kerekén 3 millió, a német Légoltalmi Ligáé pedig kerekén 12 mil- lió. A Liga azonban nem a tagok gyűj- tésében látja feladatának főcélját, hanem abban, hogy az ország összlakosságát vi- lágneveti és politikai hovatartozására való tekintet nélkül önvédelemre ser- kentse és ezt megszervezze és vezesse. Minden hatóság, de hazánk minden egyes lakójának is hazafias kötelessége tehát, hogy a Légoltalmi Ligát önzetlen és magasztos célkitűzésében minden te- kintetben a legmesszebbmenően támo- gassa.

SPORT

SBTC Ü-OVTK 2:2 (2:1)

SBTC pálya. 400 néző.

Már az első percekben Tóth révén vezetéshez jut az OVTK. Gyenge me- zőnyjáték közben, Tóth megsérül a 25. percben s a félidőt csak 10 emberrel játssza végig az őzdi csapat. A 31. percben Koppány nagyon szép fejes góllal egyenlít s a 36. percben Bretter szép kor- neréből Soltész lő gólt. 2:1.

A II. félidő 1. percében Bisztri I. szép góllal egyenlít, aztán durvul a játék, fejtelten passzolgatások s a tehetetlenség elcsalják a játékosokból a figyelmüket és a bosszantóan csunya játékot csak az OVTK kapusának szép véde- sei tartják. SBTC veszélyesebb, de erede- ménytelen játéka az eredményben nem hoz változást.

Az SBTC gyenge bekekkel örül- het az eredménynek, bár ha Sztani nem véd olyan biztos kézzel, győzhetett volna. Brettert is meg kell említeni. Így nem tudna senki megkötni egy jobbszárnyat, mint ő! Kornert azonban tud rugni. Az OVTK Farkasa, bár kevés lehetősége volt, friss, gyors mozdulataival, jó érzéki he- lyezkedésével és sportszerű viselkedés- vel mégis a mezőny legjobbjává nőtt.

SBTC—Vasas 6:0

Budapest.

SAC—SSE 1:1

Sátorlajuhely.

Salgótarján m. v. polgármesteri hivatalától 14687/1937. szám.

HIRDETMÉNY.

A balassagyarmati kir. Pénzügy- igazgatóság 4815/II.1937. sz. intézkedé- sével a házadónak 1938. évre való ki- vetését folyamatba tenni rendelte el.

Ezen okból felhívatom az összes háztulajdonosokat, hogy az adóügysztyá- lban 6. illetve 16 fillérért kapható nyom- tatványok felhasználásával, házberbeval- lásukat minden házról külön-külön, leg- későbbben a folyó év november hó 30. ig feltétlenül annál is inkább nyújtsák be, mert az a háztulajdonos, aki a házadó- vállomását a fentírt időig be nem adja, 10%-os bírsággal fog sújtatni.

Egyben figyelmeztetnek a háztu- lajdonosokat, hogy a valóságban meg nem felelő és szabálytalan bevallás súlyos büntetést vonna maga után.

Salgótarján, 1937. október 28.

Polgármester helyett:

Olay

adóügyi tanácsnok.

Telefonszám: 46. SALGÓ SERLEG CSOPORT Telefonszám: 46.

mint ÉLASz. Mátravidéki III. osztály

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Közl.: TÁBORI GYULA főtitkár.

A. Csoport.

Egyesbírói határozatok.

Kivonat az egyesbíró 1937 november hó 2-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Október 31-re kitűzött MRTK—SSE III. és ZISE—NOSE mérkőzések ügyében kérdést intéz a Játékvezető Testülethez, hogy hivatalos bírókérés dacára ezen mér- kőzéseken miért nem jelentek meg játé- kezők. Egyben a ZISE és NOSE költ- ségmegtérítési igényükre vonatkozó be- adványokat, mint a kivizsgálandó ügy anyagát, a Játékvezető Testülethez teszi át.

Október 31-re kitűzött PBÜSE III.—SBTC III. mérkőzés 2 pontját a szabá- lyzat 213. § 1. bekezdése alapján gólarány nélkül PBÜSE III. javára írja SBTC III. meg nem jelenése miatt. Egyben a sza- bályzat 51. §-a alapján játékjog felfüg- gesztés terhe mellett kötelezi SBTC III.-t, hogy PBÜSE III.-nak költségeit, bíródíj 2:20 P, pályameszélés 2 P, összesen 4:20 P-t 8 nap alatt fizesse meg.

Tábori Gyula előadó.

Weiss Arnold egyesbíró.

B. Csoport.

Egyesbírói határozatok.

Kivonat az egyesbíró 1937 november hó 2-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Harmadikban kéri a Játékvezetők Testületét, hogy az október 17-i JTC—SISE mérkőzést vezető bíró utasítsa bi- rójelentésének haladéktalan beküldésére. Gygyella János JTC játékost a 330. § c) pontja alapján 2 óra eltöltés a já- téktól október 31-től december 31-ig.

Jakus Lajos előadó.

Tábori Gyula egyesbíró.

Mérkőzések kitűzése és igazolása. 1937 november 7.

Egyesület	Óra	Pálya
MRTK—NOSE	1/4	MRTK
BSE II.—ETK	3	BSE
KBSE II.—PBÜSE III.	1/43	KBSE
SBTC III.—ZISE	d.e. 12	SBTC
PBTk—SAC	d.e. 1/211	PBÜSE
JTC—RTC	3	JTC
MLK—SISE	3	MLK

SSE III.—ZISE 3:2 PBÜSE III.—ETK 4:0
SBTC III.—BSE II 5:2 KBSE II.—MRTK 3:0
RTC—SISE 2:2 HSE—SBTC F. 4:1
SAC—VAC 7:1
MLK—JTC 0:0 gólaránnyal MLK javára.

Tábori Gyula egyesbíró.

A Játékvezetők Testületének salgótarjáni csoportjától.

Fehér Pál sz. játékvezető működési jogát a JTC—SISE bírójelentés be nem adása miatt, azonnali hatállyal felfüg- geszttem.

Bolner s. k. alelnök.

Az ÉLASz III. osztálya fellebbezési bizott- ságának hivatalos közleménye.

Kivonat a fellebbezési bizottság 1. hó 4-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A bizottság az SBTC III. és NOSE fellebbezésének helyt ad és az SBTC III.—ETK és NOSE—ETK mérkőzések ügyé- ben hozott egyesbírói határozatokat meg- semmisíti és a pályán elért eredményeket igazolja. Fellebbezési díjat mindkét ügy- ben visszafizetni rendeli el.

A bizottság a NOSE-nak a NOSE—KBSE II. mérkőzés ügyében beadott fel- lebbezését elutasítja és az egyesbíró ha- tározatát indokainál fogva helyben hagyja. A fellebbezési díjat visszatartani rendeli el.

László s. k. jegyző.

Kelemen s. k. elnök.

Pulyka és liba értékesítés ér- dekében. A Tiszajobbparti Mezőgazda- sági Kamara a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal értesítése alapján felhívja a gaz- dák figyelmét arra a körülményre, hogy az angol piacon a magyar pulyka akkor értékesül legjobban, ha az angol közö- nység azt a minőséget kapja, amelyet keres. Decembrisig általában az angolok a jerce pulykát vásárolják. A karácsonyi fogyasz- tás főleg a kakas pulykára szorítkozik. Újévtől kezdve pedig az angol piac ismét a jerce pulykát helyezi előnybe. Ennek megfelelően tehát a gazda a saját érde- kében cselekszik, ha pulykannevelését há- rom csoportba viszi a piacra. December 1-ig pulykaállományának mintegy egy- negyed részét értékesítse a gazda és ha lehet, kizárólag csak jércét adjon el. De- cember 1-től a karácsonyi szállításokhoz tehát cca december 15—18-ig adja el a gazda pulykaállományának cca a felét, az összes kakasokat. Január 1 után pedig a maradékot hozza piacra. A pulyka érte- kesítés ilyen való beosztásánál meg van még az a nagy előny is, hogy a gazda ár tekintetében nem egy piac, hanem 3 piacnak az esélyeit használja ki. A régi tapasztalat szerint átlagosan jó árat csak úgy lehet elérni, ha a gazda nem egyet- len egy piacra hozza fel áruját, hanem elosztja s az értékesítést több időpontban végzi. A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara itt kívánja még felhívni az érde- kelt gazdák figyelmét arra is, hogy a kül- föld nem szereti a nagy 10 kg-os, vagy ezen felüli súlyú libákat, hanem inkább a kitűnő minőségű jól kihízott 6 kg. súlyú libákat vásárolja szívesebben. Ígykezzen tehát a gazda ilyen libát eladni, mert a külföld az ilyen szívesebben veszi s így a kereskedő is az olyan libáért többet fi- zethet.

A Magyarság érdekes ujitása a hírlapelőfizetés terén. A kliring-akció lehetővé teszi a teljes előfizetési díj megtakarítását.

A Magyarság minden egyes előfi- zetője az előfizetési díjnak megfelelő kli- ring-szelvényt kap az előfizetési díj be- küldésekor. Ezen kliring-szelvényeket a a kliring-akcióban résztvevő cégek bizo- nyos százalék arányában készpénz he- lyett fogadják el. Ha tehát a Magyarság előfizetője oly cégnél vásárol, amely a kli- ring-akcióban résztvesz és a szelvényt felhasználja vásárlásainál, akkor a teljes előfizetési díjat visszanyerheti.

De nemcsak a Magyarság előfizetői- nek előnyös a kliring-akció, hanem az abban résztvevő cégeknek is, mert a kli- ring-akcióban való részvételükkel meg- nyerik vásárlójuknak a Magyarság nagy táborát.

A kliring-akció tehát úgy a szerep- lő cégeknek, mint az előfizetőknek elő- nyére szolgál és azért örömmel közöljük, hogy városunkban is csatlakoztak az aláb- bi cégek ezen akcióhoz.

Börkereskedő Friedmann Dávid (2 százalék.)

Bútorárház „Friedmann bútorárház”, csak 30 napon be-

lőli fizetésnél (2 százalék.)

Drogéria és fényképezési szaktűzlet

Bottos drogéria és fényképezési szaktűzlet, Fő- utca 27. (5 százalék)

Fényképező Kindl Gyula, Fő-utca 45 (5 százalék)

Hentes és mészáros Pónyi Sándor, Fő-utca, csak 10 pengőn felüli

vásárlásnál (2 százalék)

Könyv- és papírkereskedés Végh Kálmán, könyv- és papírkereskedés,

könyvnyomda és könyvkötészet, tankönyvek és szépirodalmi könyvek kivételével (5 százalék)

Női kalap, fűző szalon Weiszberger Rózsi, Fő-utca 43. (5 százalék)

Órák és órázzerész, szemüveg és fényképezési cikkek Spielberger László, Fő-utca 39. (2 százalék)

Rádió, gramofon, csillár, kerékpár, sportcikkek és villanyfelismerési vállalat Szántó Testvérek, Fő-utca 39., csak készpénz- fizetésnél (2 százalék)

Szobafestő és mázoló Zagvai Béla, Kassai-sor 6. (5 százalék)

Szűcsmeister Weinhardt István (3 százalék)

Ujlag „A Munka” című lap, hirdetésekért (10 százalék)

Úr, női divat és cipőárház Spielberger József és Fia (2 százalék)

Vaskereskedő Kovács Gyula, Fő-utca 47., csak háztartási cik- kek után (3 százalék)

Vendéglő és étterem Jávári Mihály, Kassai-sor 11., csak készpénz- fizetésnél (5 százalék)

Nyomdatulajdonos: Végh Kálmán.

Nyomatott: „A MUNKA”-nyomdában Salgótarján.